

Ενεργός πολίτης και αειφόρος κατανάλωση

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα προσφέρεται για τις Δ', Ε' και Στ' τάξεις της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα, εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00 – 13:30 ή 09:00 – 16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30, ή και πιο νωρίς, τότε να γίνουν οι σχετικές συνεννοήσεις μεταξύ των συνοδών εκπαιδευτικών, γυναικών και αντρών, με το προσωπικό του Κέντρου, γυναίκες και άντρες.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου, γυναίκες και άντρες, και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3:

Κάποιες δραστηριότητες του προγράμματος υλοποιούνται σε υπεραγορά και κάποιες άλλες στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσιας. Οι μετακινήσεις των μαθητριών, μαθητών και εκπαιδευτικών, γυναικών και αντρών, θα γίνονται με το λεωφορείο του σχολείου.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθήτριες/μαθητές αναμένεται να:

- Διερευνήσουν τον τρόπο παραγωγής των εισαγόμενων προϊόντων στην Κύπρο και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για παραγωγή τους στη βάση των αρχών του Δίκαιου Εμπορίου.
- Διερευνήσουν και να αξιολογήσουν τις καταναλωτικές τους συνήθειες και να εξετάσουν τις συνέπειες της υπερκατανάλωσης αγαθών στο περιβάλλον.
- Διερευνήσουν τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την παραγωγή και κατανάλωση βιολογικών προϊόντων.
- Εξετάσουν περιβαλλοντικά ζητήματα που προκύπτουν κατά την παραγωγή και τη μεταφορά προϊόντων στον καταναλωτή.
- Κατανοήσουν το γεγονός ότι η μη αειφόρος παραγωγή και κατανάλωση προϊόντων έχει επιβαρύνει το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής, τοπικά και παγκόσμια.
- Συνειδητοποιήσουν ότι οι καταναλωτικές συνήθειες του ανθρώπου συμβάλλουν στην εξάντληση των φυσικών πόρων σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.
- Συνειδητοποιήσουν την ανάγκη για παροχή κινήτρων για ανάπτυξη τοπικών καλλιέργειών και παραγωγής τοπικών προϊόντων ως παράγοντα κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής αειφορίας.
- Συνειδητοποιήσουν την άνιση κατανομή των κερδών σε όσους συμμετέχουν στην αλυσίδα παραγωγής διαφόρων προϊόντων και να κατανοήσουν το γεγονός ότι αυτό αποτελεί παράγοντα μη αειφορίας.
- Συγκρίνουν διαδικασίες και τρόπους παραγωγής προϊόντων, χθες και σήμερα, και να συνειδητοποιήσουν τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στα μοντέλα παραγωγής με την ποιότητα, ή όχι, του περιβάλλοντος μιας χώρας.

- Αποκτήσουν δεξιότητες χρήσης των νέων τεχνολογιών, συζήτησης, επικοινωνίας, κριτικής διερεύνησης, επιχειρηματολογίας, ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών, διατύπωσης συμπερασμάτων και εισηγήσεων που αφορούν σε ζητήματα σχετικά με την παραγωγή και την κατανάλωση.
- Υιοθετήσουν καταναλωτικές συνήθειες που να διασφαλίζουν την αειφόρο ανάπτυξη και να περιορίζουν την αλόγιστη παραγωγή και κατανάλωση αγαθών.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 – 10:30

Αφιξη και καλωσόρισμα σε υπεραγορά (ο/η προϊστάμενος της υπεραγοράς είναι συνεννοημένος/η με τους/τις εκπαιδευτικούς του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας). Γίνεται μια εισαγωγή στο θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν οι μαθήτριες/μαθητές και δίδονται οι οδηγίες για τον τρόπο που θα γίνουν οι δραστηριότητες μέσα στην υπεραγορά.

Εφαρμογή σεναρίου που έχει να κάνει με τη μελέτη διαφόρων προϊόντων σε διαφορετικά σημεία της υπεραγοράς (φρουταρία, βιολογικά προϊόντα, ράφια με συσκευασμένες τροφές κ.ά.) και καταγραφή στοιχείων που αφορούν σε αυτά (προέλευση, τιμή, συσκευασία, εμφάνιση, ημερομηνία παραγωγής και λήξης κ.ά.)

10:30 – 11:00

Μετάβαση στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αθαλάσσας. Διάλειμμα.

11:00 – 13:00

Συζήτηση με βάση τα στοιχεία που έχουν καταγράψει και συλλέξει οι μαθήτριες/μαθητές από την επίσκεψή τους στην υπεραγορά. Τα συγκεκριμένα στοιχεία αναμένεται να εγείρουν πολλά ερωτήματα, τα οποία θα οδηγήσουν τη συζήτηση σε διάφορα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την Παραγωγή και την Κατανάλωση, όπως τα βιολογικά προϊόντα, η αλυσίδα παραγωγής, τα τοπικά προϊόντα, οι συσκευασίες, τα απορρίμματα, ο/η καταναλωτής, οι καταναλωτικές συνήθειες, η διαφήμιση κ.λπ.

Διασύνδεση με παγκόσμια ζητήματα. Οι πληροφορίες που έχουν καταγραφεί, συλλεγεί, συζητηθεί θα αποτελέσουν τους πυλώνες πάνω στους οποίους οι μαθήτριες/μαθητές θα προσπαθήσουν να κάνουν τις διασυνδέσεις που έχουν να κάνουν με την Παραγωγή και την Κατανάλωση και τις καταναλωτικές μας συνήθειες, σε τοπικό επίπεδο αρχικά, αλλά κυρίως ανάγοντας τις διασυνδέσεις αυτές στο παγκόσμιο επίπεδο. Οι μαθήτριες/μαθητές θα ασχοληθούν με θέματα όπως η ρύπανση και η μόλυνση, η κλιματική αλλαγή, το Δίκαιο Εμπόριο, η προτίμηση για αγορά των τοπικών προϊόντων, η εξάντληση των φυσικών πόρων κ.ά.

Η εμπλοκή των μαθητριών/μαθητών στο χτίσιμο των διαφόρων διασυνδέσεων, οδηγεί στο επόμενο βήμα που είναι ο συσχετισμός τους με την κυκλική οικονομία. Οι μαθήτριες/μαθητές εισάγονται στην έννοια της κυκλικής οικονομίας και στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με αυτήν.

13:00 – 14:00

Μεσημεριανό διάλειμμα

14:00 – 16:00 Διεξαγωγή δραστηριοτήτων ανατροφοδότησης:

- Μελέτη άρθρων από το διαδίκτυο για τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν από την προτίμηση των πολιτών να αγοράζουν τοπικά προϊόντα.
- Διερεύνηση στο διαδίκτυο για το Οικολογικό αποτύπωμα της διατροφής που έχει ο καθένας/καθεμιά μας.
- Διερεύνηση των στοιχείων που αποτελούν την αλυσίδα παραγωγής διαφόρων προϊόντων και αν αυτά αποτελούν παράγοντα αειφορίας ή μη αειφορίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθήτριες/μαθητές έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθήτριες/μαθητές:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/νες για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα, ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.